

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIAȚA I. C. BRĂȚIANU 4. — TELEFON 2-52

Nem örülünk

ideiglenes bizottságok működésének általánosan, mert az elmúlt évek folyamán voltalmunk szomorúan tapasztalni, hogy a politikának a városi, vagy megyei, vagy gazdasági életbe való becsapódása milyen következményekkel jár. Ez a pártpolitika vezetett azokra a botrányokra is, amelyek utóregzései még ma is megnehezítik bánsági kereskedelmi és iparkamara zatalan működését. Folyton folyvást halljuk a felhívást, az emberek legyenek bizalommal, a bizalom alapján tiszteljék a tekintélyeket, mert csak bizalom és tekintély lehet hozhatja meg a teljes konszolidációt. Furesza azonban ez az egyoldalú szerekvánás, amikor nem viszonzozzák. A bizalom csak kölcsönösségen alapulhat és hol állja meg a polgár ennek a bizalomnak a ár halvány nyomait is, ha őt sorsának kezéből kikapcsolják, véleményére nem váncsiák és fűhereket neveznek ki föléje, helyett, hogy ezeket maga választhatná. Az tény egymagában, hogy a községek, a városok, megyék és különböző intézmények ere ideiglenes bizottságokat neveznek ki, et jelenti, hogy bizalmatlanok a községek, városok, megyék és különböző intézmények kosaival és tagjaival szemben, mert külföldben megengednék vezetőségük szabad választását és nem helyeznék föléjük olyakat, akiket a pártpolitika parancsol azokra, kiktől a szabad véleménynyilvánítás lehetőségé függ. És nincs is személyhez kötött kellettség, mely ezért valakit terhelhetne. A egész egy fogaskerék-rendszer, amely mozgatóereje a pártpolitika. A pártpolitikai rendszer a felelős, amely olyan területeken is keresi az érvényesülést, ahol nincs ammi keresnivalója. A község, a város, a megye, az egyes közigazgatási, az országos, az egy-egy politikai párt, hanem a közösség, az egész politikai nemzet. A politikai nemzet fogalma pedig az egy országban élő emberek, az állampolgárok összességét jelenti. Az állampolgároknak állami közösségbe való szervezése mindenütt a világon — rendi uralom megszűnése óta — a jogegyenlőség és egyenjogúság alapján történik. Abban a pillanatban, amint olyan rendszer alakul ki, mely egy-egy pártnak különleges előjogokat biztosít az ezen párton kívüliek rovására, sorba esik a jogegyenlőség tagasztos emberi elvén. Ez történik akkor, amikor egyetlen politikai párt exponensei ölrékrutálják azokat, akik ideiglenes bizottságok alakjában gyakorolják a hatalmat és jogokat. Lehetnek olyan adottságok, melyek szükségessé teszik ilyen ideiglenes szervek behelyettesítését, de ez soha nem állhatik rendszerré, amint ezeknek a különleges bizottságoknak a nevében az ideiglenes szó is bizonyítéka ennek. Ha azonban ideiglenes is, ez nem jelentheti azt, hogy egész társadalmi vagy nemzeti csoportok csak ideiglenesen is kikapcsolódnának a bizottságok munkájából. Klasszikus példája ennek Timisoara város ideiglenes bizottsága, amelybe hosszabb intervallum után utottak csak be a németek, de a magyarok már második éve teljesen hiányzanak belőle. Lett volna alkalom ennek a hibának a kiküszöbölésére, valahányszor átalakították a bizottságot. Azonban ez nem történt meg. Nem történt meg most sem, amikor újabb tagokat neveztek ki. Az egyik német tagnak is le kellett mondania, hogy helyet csináljon a kormánypárt exponensének. Saját magunk teljes kimaradottsága mellett sem örü-

Tegnap aláírták Prágában a cseh-orosz katonai szerződést is

Laval francia külügyminiszter befejezte moszkvai tárgyalásait és már el is hagyta az orosz fővárost. Bucsuzása éppen olyan meleg volt, mint fogadtatása. A francia sajtó Laval moszkvai eredményeivel teljesen meg van elégedve.

Kiemelik a lapok különösen azt a tényt, hogy Laval elérte azt, hogy az oroszok a francia nép és főleg a francia katonaság között abba hagynak minden kom-

munista propagandát.

Ez az eredmény nem marad majd hatástalan a francia parlamentben sem és igen alkalmas arra, hogy ott a légkört még jobban enyhítse. Különös jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy Franciaország és Szovjetország állást foglaltak egy kelet-európai regionális paktum mellett, amely

Németországra, Lengyelországra és Szovjetországra terjed majd ki.

Hitler meghívja Laval külügyminisztert Berlinbe

Laval azért utazott el Varsóba, hogy ott résztvegyen Pilsudszky marsall temetésén, bizonyos azonban, hogy ottani tartózkodását különböző politikai tárgyalásokra is felhasználja.

Igy tárgyalni fog Beck lengyel külügyminiszterrel, valamint Göring német birodalmi miniszterrel, aki szintén résztvesz a temetésen. Valószínűnek tartják, hogy Göring ez alkalommal közli Lavallal Hitler kancellár meghívását Berlinbe.

Ha ez megtörténik, úgy Laval hazatérőben egy napig Berlinben tartózkodik és

ez alkalommal Hitlerrel különböző kérdéseket beszél meg.

Az orosz sajtó Laval távozása alkalomával meleg cikkeket emlékezik meg a francia külügyminiszter moszkvai tartózkodásáról. A lapok hangoztatják, hogy Szovjetország mindenkor hűséges barátja marad Franciaországnak, amellyel együtt dolgozik a béke fentartása érdekében. Az Izvesztija vezércikkben leszögezi, hogy

a francia-orosz szerződés tulajdonképpen a béke szilárd megalapozása.

Elkészült az új keleti paktum tervezete

Pertinax Moszkvából azt jelenti lapjainak, az Echo de Parisnak, hogy a francia-orosz szerződéssel kapcsolatosan Hitler német birodalmi vezér kedden a birodalmi gyűlésen nagy érdeklődéssel várt nyilatkozatot fog tenni. Beavatottak szerint

Laval még Moszkvában készítette el az új keleti paktum tervezetét, amely nyitva áll a Népszövetség alapokmányát tiszteletben tartó összes nemzetek ré-

szidők és egyéb nemzetiségek 11.876. Szükségesnek tartjuk ezeket a hivatalos számadatokat feltüntetni azért, nehogy — különösen a magyarok és németek arányára vonatkozólag — téves elképzelések kerüljenek a köztudatba. A magyarok és németek száma között tehát egy tized százalék előny mutatkozik a németek javára, ami annak tulajdonítható, hogy a hivatalos népszámlálás a magukat magyaroknak valló zsidó vallású polgárokat nem számította a magyarok közé. Ha tehát a németek négy helyet igényelnek a maguk számára az ideiglenes bizottságban, akkor ugyanennyire tarthatnak számot a magyarok is. És nagyon örülnénk, ha nemcsak a románok, de elsősorban a szintén kisebbségi sorsban élő németek tekintettel lennének erre a szám-

Laval moszkvai tárgyalásai idejében sűrű táviratváltás volt Moszkva és Prága között. Ez az érintkezés a készülőfélben volt csehszlovák-orosz szerződésre vonatkozott.

Tegnap aztán rákerült a sor a szerződés aláírására. Az aláírás a prágai külügyminisztériumban történt meg.

Csehszlovákia nevében Benes külügyminiszter, Szovjetország nevében Alexandrovszki prágai orosz követ írta alá a szerződést. A szerződés némi eltéréssel hasonló a francia-orosz szerződéshez. A szerződéshez jegyzőkönyvet mellékeltek, amely a szerződés egyes pontjait magyarázza.

A szerződés érvénye öt esztendő, azonban a negyedik év végén egy évre felmondható.

Amennyiben ez nem történik meg, a szerződés automatikusan meghosszabbítotttnak tekintendő.

A Csehszlovákia és Szovjetország között létrejött szerződés három első pontja teljesen egyezik a szovjet-francia szerződés három első pontjával.

A negyedik pont szerint, ha a szerződő felek bármelyikét egy, vagy több harmadik hatalom támadná meg és ez olyan esetben és oly körülmények között történe, amikor a kölcsönös segélynyújtás kötelezettsége nem merül fel, úgy a másik szerződő fél kötelezi magát a teljes semlegességre és arra, hogy a támadó, vagy a támadókat sem közvetve, sem pedig közvetlenül nem segíti.

arányra nemcsak a városi életben, hanem az életmegnyilvánulások minden terén: társadalmi, politikai, kulturális, gazdasági és egyházi életben egyaránt. Aminek tulajdonképpen nemcsak a türebben kellene megnyilvánulnia, nemcsak egymás jogainak a respektálásában, hanem egymás jogainak a követelésében is. Ez lenne az igazi kisebbségi együttműködés alapja. Ideál? Ideálok kellene, hogy ezek követésében, a feljűnk való közeledésben kikristályosodjék és meg-nemesedjék a gyakorlati élet minden reális megnyilvánulása is. Erre tanít és erre int minden, — a városi ideiglenes bizottság mostani átalakítása is, amelynél a németek veszteség érte, de a magyarok csak azért nem veszítettek, mert nincs mit veszíteniük

Ujabb csatlakozás a katolikus magyarság egyenjogúsítási mozgalmához

A Magyar Párt helybeli második kerületi tagozata tegnap ülést tartott, amelyen Lázár László építész elnöke mellett foglalkozott a harmadik kerületi tagozat átiratával

az ismert bányászati katolikus magyar sérelmek ügyében.

A kérdéshez a választmányának csak katolikus tagjai szóltak hozzá.

Oppert Géza tagozati főtájtár felolvasta a harmadik kerületi tagozat határozatát.

Tóth Sándor, a második kerületi katolikus egyházközség volt ügyvezető elnöke, megállapította, hogy a harmadik kerületi tagozat határozata olyan szerény és olyan keveset kíván az eseményekkel szemben, hogy azt minden katolikus magyarság kötelessége magáévá tenni. Minden eszközt meg kell ragadni, hogy egyforma bánásmóddal jussunk sváb testvéreinkkel.

Lehetetlen helyzet az, hogy negyven kispapból csak hat legyen magyar, amikor a katolikus magyarok számaránya az egyházmegyében jobb, mint egy a kettőhöz.

A sváb fiuknak mindig volt hely ott is és az Ameriánumban is, de magyar fiúk sokszor hiába könyörgöttek felvételért.

Péter János hangoztatta, hogy a határozat nem irányul a püspök személye ellen.

Páll György dr. központi főtájtár felvilágosítást adott az akció megindulásáról, hangsúlyozva, hogy azt nem a Magyar Párt kezdeményezte, hanem a katolikus magyarság legjobb vezetőitől indult ki.

Mivel azonban nemcsak katolikus, hanem egyetemes érdekű magyar ügyről is szó van, a Magyar Pártnak kötelessége ezen akció legerélyesebb támogatása.

Örvendünk, — mondotta — ha sváb testvéreink egyházi támogatással milliós értékekhez jutottak, de a számarányuk megfelelő hasonló támogatást óhajtanak a katolikus magyarok is. A Magyar Párt igen örvendene, ha nem kellene ezzel az ügygel tovább a nyilvánosság előtt foglalkoznia és reméli is, hogy a püspök bölcsessége megfelelő megoldást talál a panaszkodókra.

Lázár László elnök hangsúlyozza, hogy a katolikus világi vezetők a Quadragesimo Anno pápai enciklika szellemében járnak el, amikor a hibákat szóvá tették. Mi örvendünk sváb testvéreink kulturális fejlődésének, — hangoztatta — de méltányos bánásmódot követelünk a katolikus magyarok részére is, akiknek jelentékeny része a szórványokban tartóhatatlan helyzetben él.

Több felszólalás hangzott még el. A nagyszámban megjelent választmány ezután egyhangú lelkesedéssel csatlakozott a harmadik kerületi tagozat akciójához.

Csatlakozunk a második kerületi magyarság azon reményéhez, hogy jogos igényei mielőbb megvalósulnak a katolikus egyház keretein belül is és éppen azért, hogy a magunk részéről hozzájáruljunk annak a nyugodt és barátságos légkörnek a megteremtéséhez, mely az igazságos és elfogulatlan megoldásnak a feltétele, a nagy nyilvánosság előtt felfüggesztjük a kérdés tárgyalását. Tesszük ezt abban a hitben, hogy rövid időn belül alkalmunk lesz beszámolhatni a félreértések elsimulásáról és az igaz-

ságos megoldás megvalósításáról. Pacha püspök jelenleg bérmaköruton van, amelyről csak a jövő hét végén tér vissza. Addigra bizonyosan mindkét részről lehiggadnak annyira a kedélyek, hogy megtalálják a helyes utat, amely a békehez és megértéshez vezet. Mindannyiunk érdekében.

Rothemanné szerint

Tizezer tökéletes repülőgépe van ma a német birodalomnak

Az angol alsóházban tegnap folytatták a fegyverkezési vitát, amelynek során Rothemanné lord is felszólalt. Rámutatott arra, hogy Németországnak tizezer tökéletes repülőgépe van. Ha tehát Anglia ötszáz vagy akár ezer repülőgépet is akarna építeni, az mind elegendő. Angliának szüksége van annyi repülőgépre, hogy adott esetben bármelyik támadással szemben megvédhesse magát.

Power képviselő szükségesnek találja a fegyverkezés tökéletesítését, mert a helyzet ma szerinte sokkal veszedelemesebb, mint volt 1914-ben. Az angol

Tömegesen jelentkeznek német állampolgárok az abessziniai hadseregbe való felvétel céljából

Abesszinia és Olaszország viszálva még mindig elintézetlen. A helyzet bizonytalanságából semmit nem vesztett. A londoni kormány tegnap telefonon felhívta a római angol nagykövetet, akit utasított, hogy azonnal utazzék Londonba. Meghallgatják a követ részletes jelentését az olasz-abessziniai viszálról, azután pedig különböző utasításokkal látják el a közvetítés folytatására.

Berlinben az ottani abessziniai követségnél egyre-másra számos német állampolgár jelentkezik az abessziniai hadseregbe való felvételre. Elsősorban is műszaki embereket és orvosokat szerző-

Husz tábornok vitte felváltva Pilsudszky koporsóját a varsói székesegyház díszes ravatalára

Pilsudszky marsall, Lengyelország hős fia, immár a varsói Szent János székesegyházban felállított ravatalon nyugszik. A Belvedere-palotából husz tábornok vitte felváltva a vállain a koporsót a székesegyházba. Az utvonalméntén az összes házakat fekete posztóval vonták be. A koporsó mögött az elhunyt családja, továbbá a köztársasági elnök és a kormány valamennyi tagja haladt. A varsói metetés ma megy végbe. A székesegyházban gyászsistentisztelet tartanak, majd a varsói érsek nagy papi segédlettel beszenteli a holttestet. Ugyanakkor a város fölött repülőgépek százai fognak keringeni. A varsói egyetem tanácsa elhatározta, hogy az egyetem a jövőben Pilsudszky egyetemnek fogják hívni.

A koporsóhoz az emberek ezrei zárdokolnak állandóan. Valószínűnek tartják, hogy körülbelül öt millió ember nézi

haderőt tehát mindenképpen fejleszteni kell. Ha ellenben az angol kormánynak szívében fekszik a béke megmentése és a háború elkerülése, akkor azon kell igyekeznie, hogy a szerződéseket módosítsák.

Eden főpecsétőr kijelentette, hogy a locarnói szerződés teljes egészében érvényben van. Ha valamely állam, amely ezt a szerződést aláírta, kilép a Népszövetségből, ezzel nem szűnnek meg kötelezettségei. Az angol kormány a strezai konferencián hangsúlyozta, hogy a locarnói szerződés fentartásához ragaszkodik.

tenek.

A berlini abessziniai követ kijelentette, hogy Abesszinia minden eshetőségre készen áll. Az abessziniai császár néhány nap előtt meglátogatta a határmenti helyőrségeket és azokat felkészülteknek találta. A mozgósítás még tovább folyamatban van.

Az olasz kormány az egyiptomi kormánnyal légi egyezményt kötött. Ennek értelmében az Olaszországból Keletafrikába szálló repülőgépeknek joga van egyiptomi terület fölött haladni. Ennek az egyezménynek háború esetén Olaszország részére sok előnye lesz.

végig Pilsudszky varsói és krakkói temetését. A koporsót ma este szállítják el különvonaton Krakkóba, ahová az reggel hét órakor érkezik. Egyenesen a Wawel várba viszik és az ottani székesegyházban ravatalozzák fel. Egész napon keresztül tartanak a gyászszertartások, de a tulajdonképpeni metetés csak szombat este hat órakor kezdődik. Hét órakor a család, az államfő, a külföldi kormányok és uralkodók megbízottai, a diplomáciai testület, a kormány tagjai és egyéb előkelőségek kísérik le Pilsudszky holttestét a kriptába, ahol a koporsót Szobieszki János király mellé fogják eltemetni.

A temetési szertartást az összes lengyel rádiók, továbbá a németországi rádiók is helyszíni közvetítés alapján közlik. A közvetítést átveszi a magyar rádió is.

EFORIE-PLAGI

tengeri gyógyfürdő

A tengerpart legelegánsabb strandja. / A modern világi táldíkozó helye. / Luxus szállodák és éttermek, büfé a tengerparton.

Casino, Chemins de fer Baccarat, rulett, stb.

50% vasuti kedvezmény

Idény: Junius 1-től október 1-ig.

//

Felvilágosítások és prospektusok ingyen a helyi klimatikus gyógyfürdőbizottságtól.

Rossz tréfa következtében elvesztett az egyik szemét

A helybeli hadbíró tegnap foglalkozott Sandroi Dumitru volt katonájával, aki gondatlanságból okozta testi sértés miatt került a katonai tervényszék elé. A tárgyalás során kiderült, hogy Sandroi Dumitru az elmúlt év márciusában az armeniai vasuti alagutit teljesített őrszolgálatot. Egyik éjszaka Cretan Nicolae katonát azzal bízta meg, hogy ellenőrizze az összes katonai öröket, akik a vasuti vonal mentén lóttak. Amikor Cretan arra a helyre ért, ahol Sandroi teljesített szolgálatot, észrevette, hogy Sandroi őrhelyén elaludt. Cretan erre tréfából el akarta venni a katonai fegyverét. Odaosont az alvó katonához és már a fegyver után nyúlt, amikor Sandroi felébredt és fegyverével védekezni igyekezett. A sötétben nem látta, hogy ki áll vele szemben és észre sem vette, hogy Cretan felé fordult. Cretan rossz tréfát engedett meg magának, amikor a fegyver után nyúlt és vádlott védekezésül használta fegyverét. Mivel beigazolódott, hogy Cretan rossz tréfát engedett meg magának, a hadbíró felmentette Sandroi Dumitrut a vádlól.

Fogházra ítélték a manchesteri herceget. London előkelő társadalmának kinézetes eseménye van. A manchesteri herceg a múlt esztendőben különböző családi ékszerkezelőszolgálatot el, amelyekről azt állította, hogy azok az ő tulajdonát képezik. Mint hogy azonban az ékszerkezet nem tudta kiváltani, az elzárószóról tudomást szerzett a családja és feljelentette. A bíróság a manchesteri herceget nyolc hónapi fogházra ítélt. A hatvan esztendőes öreg herceg tegnap jelentkezett a londoni fogházban, hogy büntetését megkezdje. Ez az első eset, hogy a fogháznak ilyen előkelő lakója van. A herceg taxin érkezett a fogház elé és megjelent az igazgató előtt. Az igazgató utasítására a herceget azonnal darócba öltöztették és fertőtlenítették. Azután elkísérték a cellájába. Amikor a rácsos ajtón belépett, szivrohamot kapott és összeesett. A fogház orvosa megvizsgálta és betegnek találta. A fogház vezetősége intézkedett, hogy a herceget a rabkórházba szállítsák.

Legégetőbb magyar problémák kerülnek megvitatásra a legkiválóbb előadók megvilágításában

Kisebbségi életünknek jelentős eseményt készíti elő ezekben a napokban az országos Magyar Párt. Oradeán az Országos Kisebbségi Szakosztály rendezésén ugyanis május 25-én és 26-án két előadássorozat keretében kerül megvitatásra a legégetőbb kisebbségi problémák. A két napos szakosztályi ülésen a legkiválóbb előadók világítják meg szellemtudományi és politikai szempontból az egyes problémákat. Az üléseket Jakabffy Imrér dr., a Kisebbségi Szakosztály elnöke vezeti és megjelenik a Magyar Párt egész központi vezérkara Bethlen György gróf országos elnökkel az

Az előadók sorát Balogh Artur dr. szenátor nyitja meg, aki a legutóbb Targu-Muresen megtartott országos nagygyűlés óta benyújtott kisebbségi petíciók sorsát ismerteti. Pál Árpád dr. „Erkölcsi szempontok a népkisebbségi jogban”, Soós István dr. ügyvéd „Nemzetközi jogvédelem és belső törvényhozás”, Kovács Árpád dr. szakosztályi előadó „A honosság problémája Romániában”, Hegedűs Nándor főszerkesztő „A kisebbségi jogok kimaradása a népszövetségi alapokmányból”, Árvay Árpád főszerkesztő „A numerus valahicus a kisebbségi szerződés tükrében”, Rösler Viktor „A kisebbségek gazdasági érvényesülése és az et-

nikai proporcionalitás”, Párcz György dr. ügyvéd „Az új büntető törvénykönyv kisebbségi vonatkozásai”, Becskly István timisoarai mérnök pedig „Kisebbségi könyvtár létesítésének szükségessége” címen tartanak előadást. Az előadások egy része vitaanyagul szolgál, amihez az ülés résztvevői is a vélemények kikristályosodása érdekében hozzászólhatnak. Ez a gazdag és értékes program kétségkívül nagyszámú érdeklődőt fog vonzani az ország minden részéből az oradeai összejövetelre, melyen nemcsak a kisebbségi szakosztály tagjai, hanem más érdeklődő magyarok is résztvehetnek.

A bánági szerbek nagy ünnepre készülnek

Május 26-án lesz hétszáz éve annak, hogy a szerbség nagy védnöke, szent Száva meghalt. Ezt az évfordulót a bánági szerbek is megünneplik. Maonjlovics szerb lapszerkesztő és Mircesetics Ferenc kereskedő vezetésével nagy rendező bizottság alakult, amelyben helyet foglalnak az összes itteni szerb dalárdák, nőegyesületek, egyházközségek, valamint a szerb párt. Elhatározták, hogy május 26-án délelőtt a Capitol-mozi kertjében nagy szerb népgyűlést rendeznek, este pedig a városi színházban gazdag műsorú Száva-ünnepség lesz. A műsor keretében ismertetik szent Száva életét és munkásságát, ezenkívül pedig az összes bánági szerb dalegyesületek kórusokat énekelnek. A közlekedésügyi miniszter a helybeli Száva-ünnepségekre érkezők részére félúru vasuti kedvezményt engedélyezett, amely lehetővé teszi, hogy a szerb lakosság a Bánág minden részéből a városba gyülekezzen.

Pünkösdi kirándulás két napra az Aldunára

Junius hó 8—10. napjai között megismételjük mult évi nagyszabású pünkösdi Baie Erculane-Aldunai kirándulásunkat. Indulás junius hó 8-án reggel gyorsvonaton számozott helyekkel III. osztályon. Érkezés Baie Erculanera 10.34-kor. Másnap reggel 8 órakor indulás Baie Erculaneról Orsovára, onnan különhajóval a Kazán-szorosba, Ada-Kalehra és a Vaskapun keresztül Turnu Severinbe, ahonnan a város megtekintése után este 20.55-kor érkezünk vissza Baie Erculanera. Harmadnap egész napon át tartózkodás Baie Erculaneban. Kirándulások a Cerna-völgybe stb. Este 20.57-kor visszaindulás Timisoarára, ahová 23.50-kor érkezünk. Esténként Baie Erculaneban tánc és kaszinó. A részvételi díj vasut, hajó, kocsidíjakat, napi háromszori étkezést és szállodát beleértve mindössze 890 lei, amely díjban az összes borralvalók stb. befoglaltnak. A mult évben a késői jelentkezés miatt számos olvasónk lemaradt, amiért is a résztvevők érdeke, ha mielőbb jelentkeznek. Jelentkezési határidő: junius hó 2-án délután 6 óra. Jelentkezni lehet a Déli Hírlap kiadóhivatalában, valamint a Központi Bank menetjegyirodájában.

Pereskedés az utépítési vállalattal.

A kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, amelyen a Stewart utépítési vállalat ajánlatával is foglalkoztak. A Stewart vállalat ugyanis a szerződés egyoldalu felbontása miatt pert indított a román állam ellen, amelyet ötven millió lei megfizetésére köteleztek. A Stewart most újabb egyezkedési ajánlatot tett, amely felett a legközelebbi minisztertanácson döntenek.

Szegényen és száműzötten meghalt Hirschfeld Magnus a nagy német orvostudós a szeruális kutató

Óregén, koldusszegényen, 67 éves korában meghalt Nizzában dr. Magnus Hirschfeld, a nagy orvostudós, aki még 1924-ben élete teljében Németországban ajándékozta hazáit, pénzt, minnenvagyonát tudományos kutató intézet feljaira. A szó szoros értelmében mindezt a köznek adta ez a nagy tudós, akik csak az volt az egyetlen kikötése, hogy amíg él, ő irányítja az intézet tudományos munkálkodását. Dr. Magnus Hirschfeldnek az volt a mottója, hogy a tudomány nem önmagáért való, hanem az emberiségért, azért állította tudományát és tudományával szerzett vagyonát köz szolgálatába. Emberbaráti intézetét azonban a könyvéteések közepette elpusztította a harmadik birodalom forradalma, tudományos jegyzeteit és üzeneteket — gyűjtötte dokumentum — anyagát darabokra tépték pusztító vandálok, hogy további munkássága is megakadályozzák a végül izzóttan, szidalmazottan most meghalt messze idegenben. Egyobb kor igazságát fog szolgálatni e nagylelkű tudós számára, aki végigszenvedte a méltatlan meggyalázás minden ragikumát és mártíriumát.

Virágjában láttam még ezt a nagyszemű intézetet, amely egész új irányból kísérelte meg a szenvedő emberiség testi és lelki bajainak gyógyítását. Már a foyosó képei elárulták, hogy ez az intézet a legmodernebb tudományosság erőssége. Haeckel, Pasteur, Bloch, Freud, Rohleder, Reitzenstein, Hawelock Ellis, Forel és hasonló óriási egyéniségek saját kezűleg dedikált fotográfiái borították a falakat. Az intézet, amelyet Hirschfeld két hatalmas bérházából alakított át erre a célra, 115 helyiségből állott. Minden volt itt. Felolvasó-, gyűlés-, operációs és kísérleti termek, muzeum, mozi vetítőhelyiség és óriási könyvtár. A rendszeres gyógyításon kívül különleges esetek figyelésével is foglalkoztak, szexuálpatológiai klinika is volt, sőt házassági tanácsadó intézmény is. Mindez bármilyen szegénynek ingyen. Ugy eljegyzés előtt, mint válás esetén vagy a házasság tartama alatt bárkit szívesen láttak kételeyeivel vagy panaszaiival. És ezekben a tanácskozásokban igen nagy szerepet játszottak a lelki adottságok, lelki depressziók, beteges féltékenységek s mind-

azok az inponderabiliták, amelyekkel csak a legujabban fejlődő tudományosság számol. Hasonló figyelmet szenteltek a gyermekvédelemnek és mindenkifölött a szerelmi beteges eltévelyedéseknek is, főleg a homoszexualitásnak, amelyért a legjobban ostorozták Magnus Hirschfeldet.

Sappho és Sokrates című műve volt az első, amellyel ezt a vihart felkeltette. Ő ugyanis messzi antik példákig visszamenve, bebizonyította, hogy ezek az egyenmű vonzódások olyan alkati vagy lelki eredményei a természetnek, amelyeknek, hogy ezért az egyént nem lehet felelőssé tenni. Tudományos meggyőződése volt, hogy ilyen emberből sohasem lehet más. Kár tehát házasságra erőszakolni, mert ezáltal mások élete is csak szerencsét-

lenné válhat. És miután az ilyen egyedek nem tehetnek arról, hogy ilyenek születtek, büntetni sem lehet őket, legfeljebb jóindulattal magukra hagyni, hogy éljék a saját életüket.

Magnus Hirschfeld sikraszállásának jogi következményei is lettek. Eltörölték a német büntetőtörvénytől 175. paragrafusát. Azonban ezt a tudományos meggyőződését ellene fordították, megszüntették az intézetét is. Egy felvilágosultabb korszak azonban bizonyosan másképp fogja őt megítélni és becsülni fogja benne nemcsak hallatlan tudományos szolgálatait, hanem azt a jóságot is, amellyel segíteni akart azokon, elviselhetővé tenni számukra a létet, akik a természet tirannikus játéka folytán ugyis elég szerencsétlenek. (Flaneur.)

Megfojtotta újszülött gyermekét és a holttestet a vasuti töltés mentén egy bokorban rejtette el

Gyermekgyilkosság miatt vonta felelősségre tegnap a helybeli törvényszék Mészáros Julia freidorfi leányszösznynt. A fiatal leánynak törvénytelen gyermeke született az elmúlt év novemberében, néhány napig ápolta is kis gyermekét, majd az egyik napon megfojtotta és a Freidorf felé vezető vasuti töltés mentén egy bokorban rejtette el a holttestét. A csecsemőt rövidesen megtalálták és Mészáros Juliát tartóztatják. A vizsgálóbíró előtt azzal védekezett, hogy szegényében követte el tettet. A tegnapi törvényszéki tárgyaláson ki-

hallgatták Vascan Dimitrie dr. törvényszéki orvost is, aki közvetlenül le tartóztatása után megvizsgálta Mészáros Juliát. Az orvos szerint Mészáros Juliánál nagyfokú idegességet tapasztalt és akkoriban a legnagyobb kétségbeesés vett rajta erőt, tehát hihető az az állítása, hogy szégyenétől akart szabadulni, amikor tettét elkövette. A törvényszék az orvos kedvező vallomását figyelembe véve tíz hónapi fogházra ítélte Mészáros Juliát, egyben a vizsgáló fogságban eltöltött hat hónapot is beszámította a büntetésbe.

Megnyilt Bécsben a páneurópai uniók kongresszusa, amely az európai biztonság előmozdításáért küzd

Bécsben a volt birodalmi gyűlés nagyteremben tegnap nyit meg a páneurópai uniók kongresszusa. A megnyitó ülésen megjelent az osztrák kormány több tagja, valamint a diplomáciai kar. Schuschnig osztrák kancellár nyitotta meg a kongresszust. Üdvözölte a kongresszus résztvevőit és a tanácskozásnak eredményes munkát kívánt. Hoyos, az osztrák állambiztonsági tanács elnöke, annak a reményének adott kifejezést,

hogy a kongresszus tanácskozásai hozzájárulnak az európai biztonság előmozdításához és a gazdasági helyzet javulásához. Ciudenhove Kalergi, a kongresszus elnöke hangsúlyozta, hogy a páneurópai mozgalom harcot folytat a háború és a gazdasági válság ellen. Az ünnepélyes megnyitás után a kongresszus megkezdte a napirenden szereplő kérdések fölött a tanácskozást.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 330, egész évre 750 lei.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300, egész évre 600 lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és köz-
üzemeknek egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

2-52, este 10 óra után 14-69 vagy 2-42

A szerkesztésért és kiadásért
a írószerkesztő felel.

A „Temesvári Zeitung” nyomdája
nyomasa.

Patikák éjszakai szolgálata

Május 13-tól, május 19-ig városunkban a
következő gyógyszertárak tartanak éjszakai
szolgálatot:

AZ ELSŐ KERÜLETBEN az Alba Iulia-
utcában levő Kun-gyógyszertár.

A MÁSODIK KERÜLETBEN a Badea
Cartan-téren levő Maszalts-gyógyszertár
és a Stefan cel Mare-uton levő Zeiner-
gyógyszertár.

A HARMADIK KERÜLETBEN a Küttl-
térn levő Roxin-gyógyszertár.

A NEGYEDIK KERÜLETBEN a Vaca-
rescu-utcában levő Braun-gyógyszertár.

AZ ÖTÖDIK KERÜLETBEN Kőváry-
Chioreanul József és FRAUVELIAN Pava-
jőth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai
szolgálatot tart.

Szomorú János

szomorú esete

Szomorú János mailati gazda ed-
dig a neve ellenére is eléggé vidám volt.
Mosolyogva nézett bele az életbe és jó-
kedvűen végezte munkáját. Mailaton
azonban az történt, hogy két ember ösz-
szekülönbözött, amiből becsületsértési,
rágalmazási és hitelrontási per lett. Szom-
orú Jánost az egyik pereskedő fél be-
nevezte tanúnak és még a mult évben
idéztet is kapott a tárgyalásra a helybeli
törvényszékhez. Be is jött a városba, de
a tárgyalást nem tartották meg, mert
több tanu nem jelent meg. Azóta még
hatszor kapott idéztet, de tárgyalásra
egyszer sem kerül a sor. Hol valamely
pereskedő fél, hol pedig egyik-másik
tanu hiányzott. Látva a dolgok ilyen-
állását, Szomorú János gondolta már há-
romszor is, hogy nem jön be ő sem, mert
hiszen úgy sem tartják meg a tárgya-
lást. Erre az történt, hogy Szomorú Já-
nost már háromszor — utójára tegnap
— hozták be csendőrkísérlettel a városba
— tanuszkodni egy eddig mindig elhalasztott
tárgyalásra. Így aztán Szomorú János-
ból lassankint igazán szomorú ember
lett, mert kénytelen mezőgazdasági mun-
káját elmulasztva hol önként, hol pedig
csendőrszuronnyok között bejönni a vá-
rosba, ahol aztán a törvényszéken egyet-
len kérdést sem intéznek hozzá. Tegnap
is csendőrökkel érkezett, de aztán egye-
dül saját költségén utazott haza. Ez a
Szomorú János szomorú esete.

KIOSZTUNK VEVŐINK KÖZÖTT,
szombaton, május 18-án eszközölt bevá-
sárlásainknál a I. Bratianu-téri Krayer
drogueriában egy reklám ajándékesoma-
got. Krayer drogueria.

— A Szent Kereszt Egyesület vezető-
sége felkéri tagjait, hogy május 19-én, a
szokásos délután négy órai ájtatosságon
minél számosabban jelenjenek meg az
első kerületi plébániatemplomban.

Hütlenn lett a biatorbágyi cím Leó szelleméhez
és legújabbán egy titkos társaság meséjével
kísérletezik

Bécsi jelentés szerint a Matuska-
ügyben fordulat állott be. Hein Ottó
dr. bécsi ügyvédnek egy polgári perből
kifolyólag szüskége volt Matuska Szil-
veszter vallomásra és az osztrák igaz-
ságügyminiszter engedélye alapján két
igazságügyminisztériumi tisztviselő ki-
sérletében meglátogatta a steini fegyház-
ban Matuskát. A vasuti merénylő vála-
szolt a polgári perben hozzá intézett
kérdésekre, majd meglepetésszerűen ezt
a kijelentést tette:

— A sorozatos vasuti merényletekre
nem a sokszor emlegetett Leó szelleme
kényszerített, hanem azokat egy titkos
társaság megbízásából követtem el. A
biatorbágyi merénylet után még két
hasonló merényletre volt megbízásom és
azokat el is követtem volna, ha időköz-
ben Bécsben le nem tartóztatnak.

— Elkészült a kiszélesített módosi hid.

Annak idején, amikor a báziai vágány-
nak a város belterületén haladó részét
kihelyezték, a forgalom a város megke-
rülésével indult meg. A forgalom a mó-
dosi hidon keresztül bonyolódott le,
amely azonban eredetileg nem készült
ilyen nagyarányú forgalomra és főleg
nem gyorsvonati mozdonyok részére. Az-
ért eleinte a forgalmat ideiglenes fahid-
don bonyolították le, egyidejűleg pedig
nekilátták a módosi hid megfelelő meger-
sítésének és kiszélesítésének. Ez a
munka — amely 1,800.000 lei költséggel
járt — most elkészült és a forgalmat át-
terelték az átépített hidra, az ideiglenes
fahidat pedig lebontják.

— Portugália nem adja el gyarma-
tát. Külföldi lapok nyomán elterjedt a
hir, hogy Japán ajánlatot tett Portugá-
liának a Kinában levő Macao nevi
gyarmat megvásárlására. Lisszabonból
jelentik hivatalosan, hogy ez az ajánlat
ugyan nem történt meg, azonban annyit
tény, hogy Portugália sem Macaot, sem
pedig más gyarmatát nem hajlandó el-
adni.

— Nyugdíjasok közgyűlése. A Severin-
megyei nyugdíjasok egyesülete
május 26-án délután négy órakor köz-
gyűlést tart a lugoji megyeházán.
Amennyiben a közgyűlés nem lesz hatá-
rozatképes, úgy azt ugyanazon a napon
egy órával később tartják meg tekintet
nélkül a megjelent tagok számára.

— Meggyilkolt egy újságíró és a fe-
leségét. A délamerikai Limában egy Car-
los Spiers nevi tizenkilenc esztendő
fiatalember több revolverlövessel meg-
gyilkolta az El Comercio című lap fő-
szerkesztőjét és feleségét. A gyilkos
fiatalember aztán öngyilkosságot kísé-
relt meg, azonban a golyó nem ölte meg,
csupán súlyos sérülést ejtett rajta.

Arra vonatkozólag, hogy kikből állott
ez a titkos társaság, Matuska nem vála-
szolt. Vallomását jegyzőkönyvbe foglal-
ták és eljuttatták az illetékes hatóság-
gokhoz. Ha Matuska vallomása megfelel
a valóságnak, akkor még érdekes fejle-
ményekre lehet kilátás. Lehetséges azon-
ban az is, hogy a titkos társaságról szóló
mesét Matuska csak azért eszelte ki,
hogy így a meginduló vizsgálat miatt
minél később adják Magyarországnak,
ahol tudvalevőleg a biatorbágyi merény-
let miatt halálra ítélték. Szó van ugyanis
rőla, hogy Matuska ausztriai büntetésé-
nek hátralévő részét amnesztia útján el-
engedik és ebben az esetben nyomban
Magyarországra szállítanák. Ezt pedig
a ravasz Matuska mindenképpen el-
akarja kerülni, vagy legalább is késlel-
tetni.

A POLITIKAI AKNAMUNKA FÖLD-
JE.

Bécsből jelentik, hogy a felsőausz-
triai biztonsági rendőrség megfigyelése
szerint Linz környékén az osztrák nem-
zeti szocialisták újból nagyobb tevékeny-
séget kezdenek kifejteni. A rendőrség
sok komprimittáló anyag birtokába ju-
tott. Mozgolódnak a szociáldemokraták
is. Bécsben a rendőrség legutóbb titkos
fegyverraktárt leplezett le. Három gép-
fegyvert, harminchat puskát és ötezer-
nél több töltényt találtak. Ebből az eset-
ből kifolyólag letartóztatták Wannek
szociáldemokrata vezető, a Schutzbund
volt parancsnokát.

— Kezdődő őrörelmeszedésnél reggel
éngyomorra egy pohár természetes „Ferenc
József” keserivíz úgy az alhasi pangást,
mint az emésztés renyhességét megszünteti,
a rekeszizom emelkedését csökkenti és a
magas vérnyomást mérsékli.

— A fratellai reformátusok anyák-
napj ünnepélyt tartanak vasárnap, má-
jus 19-én este 8 órai kezdettel a VIII.,
69. szám alatti imaházukban. Ünnepi
beszédet Nits István J. lelkész fog tar-
tani, míg szavalatokat, melodramát, élő-
képeket az ifjúsági egyesület legértéke-
sebbjei adnak elő. Magánénekszámon ki-
vül a gyermekkórus is szerepel. A ven-
dégek anyáknapj ajándékul megszerez-
hetik Nits István J. „Anyás versek” ci-
mű kötetét, mely ez alkalomra jelent
meg. Az ünnepély jövedelme az egyház
villanyfelszerelési költségeit szolgálja.
Erre a célra már Hízó Imréné 500 leit
adományozott.

* Budapestre érkezve a Keleti pályá-
udvarral szemben a Park Nagyszálló-
dában megtalálja kényelmét. Leszáll-
tolt árak. E lap előfizetőinek 20 száza-
lék engedmény.

Pünkösdi társasulazás B. Herculanera és az Aldunára

Indulás 1935 június hó 8-án reggel
Érkezés 1935 június hó 10-én este

Gyorsvonaton 3 osztályon számozott ülőhelyekkel.
Hajón a GRIGORE MANU nagy termes különhajón.

2 teljes nap B. Herculanen / 1 nap a hajón
Kazán-szoros, Vaskapu, Ada-Kaleh és T.-Teverin

Részvételi díj teljes ellátással és szállodával, minden költ-
séget, borralalókat, stb. beleértve . . . . . Lei 890.—

Jelentkezési határidő június hó 2-án d. u. 6 óráig.

Jelentkezési hely: DÉLI HÍRLAP Telefon 2-52, valamint KÖZPONTI BANK
MENEJNEGYIRODÁJA.

Vidéki jelentkező helyek:

Oravita: Weisz Felix

Resita: „Banát” utazási iroda

Sannicolaul-Mare: Friss Jenő

Caransebes: Weltmann Jenő

Jimbolia: Barbier János

Sannicolaul-Mare: Friss Jenő

Tejnap

rendezését rendelte el a mult eszt
ben a közegészségügyi miniszter
idén a tejsapot az egész országban
jus 21-én tartják meg. Ezen a nap
nyilvánosan és az iskolákban elő-
sokat tartanak a tej és a tejtér-
népszerűsítésére, ezenkívül a körhá-
ban, az iskolákban és a szegényer-
zőtt nagymennyiségű ingyentej-
tanak ki. Nagyon üdvös dolog a tej-
mert a tej egyik legjobb táplálék-
amelyekre leginkább a fejlődő
meknek és a betegnek van szükség-
amelyet azonban szívesen fogyaszt
denki. Gondoskodni kell azonban
hogy a tej forgalombahozatala hig-
kusabb és főleg olcsóbb legyen.

— Paul Boncour átutazott város-
kon. Paul Boncour volt francia
ügyminiszter, aki egy hét előtt érkezett
Romániába, tegnap városunkon ker-
től visszautazott Párisba. Az állomá-
a polgári és katonai hatóságok fel-
valamint az újságírók jelentek meg.
alkalommal az újságírók Paul Boncour-
nak díszes albumot nyújtottak át, am-
mult heti itt tartózkodása alkalmá-
készült fényképfelvételeket tartalma-
Paul Boncour elköltözéssel nézegette
sikerült felvételeket, amelyeket a Pitti-
fényképezési műterem megbízásá-
Engel Endre készítetett és köszönetét
jezte ki azokért. Azután élénken ér-
lődött a város népességi és gazdasá-
viszonyai iránt. Rövid tartózkodás ut-
a vonat Paul Boncourral megindult
határ felé. Paul Boncour most néhány
napot Belgrádban fog eltölteni, ahol
özvegy szerb királyné vendége lesz, a-
nek különben a marseillesi merény-
ügyében a jogi képviselője.

— Eltűnnek az elárúsító és fénykép-
szeti bódék. A város vezetősége — mi-
már ismételtel megirtuk — elhatározta
a város területén az újságkioszkok kivé-
telével az összes elárúsító és egyéb ide-
lenes bódék lebontását. Tegnap kezdte
meg a Scudier-park bejáratánál levő
Corsi fényképezési műterem lebontá-
sát. Nemsokára sor kerül a mellette levő
Müller-féle fényképezési terem lebontá-
sára is. A bérleti szerződés itt még okt-
ber 1-ig fennáll, azonban a város kere-
a módot ennek a fényképezési üzemen-
másuit való elhelyezésére, hogy a lebontá-
sát itt is megtörténhessék. A két fény-
képezési bódé területét a Scudier-park
nagyobbitására használják föl.

— Lelőtte hütlenn kedvesét. Érdeke-
ügyben hozott felmentő ítéletet a cor-
stantai törvényszék. A per vádlottja
Amuratiu Stefánia fiatal leány volt,
aki revolverrel agyonlőtte Frumus
s a Gheorghe főhadnagyot. A katonai
tiszt azt igérte a leánynak, hogy felesé-
güll veszi, később azonban kiderült, hogy
a főhadnagy csak hitegette, mert közbe-
egy másik leány lett a menyasszony.
Ez annyira elkészerítette a hütlennül elha-
gyott leányt, hogy felkereste a katonai
tisztet a lakásán és főbelötte. A törvény-
szék figyelembe vette, hogy Amuratiu
Stefánia nem volt beszámítható állapot-
ban a gyilkosság pillanatában és ezért
felmentette.

MOZI

Péntek, május 17.

Apolló-mozi: Magas iskola.

Capitol-mozi: Amok.

Forum-mozi: Tarzan.

Select-mozi: Alkonyati vihar.

MESEN ELŐ

A DÉLI HÍRLAP

Könyvkiállítás

nylik meg a városi könyvtárban a román könyvhét alkalmából. Kiállításra kerülnek a városi könyvtár birtokában lévő régi és érdekes könyvek. Így többek között kiállítják Temesvári Pelbárt és más régi szerző munkáit is. Nem kevésbé tarthatnak érdeklődésre számot azok a román nyelvű könyvek, amelyek városunkban százötven, száz és ötven esztendő előtt jelentek meg. Ezek igazolják, hogy városunkban a magyar iralom alatt a román könyvtérme nem volt szegénynek mondható. Vallásos, történelmi, ismertető és szépirodalmi munkák szép számban jelentek meg a város falai között. Ezeknek az érdekes román könyveknek a címlapján a megjelenés helye így van feltüntetve: Timisoara.

MEGALKULT A VAIDA-GOGA-CUZA FRONT. A fővárosból érkezett jelentés szerint a román nemzeti front megalakult. A román front teljes kiépítése érdekében tárgyalásokat kezdett Goga Octavian-Cuza professzorral. A román front elnöke Vaida lenne, alelnöknek Gogát tennék meg. Egelőre csak a három csoport működéséről van szó, de később a futó hírekéről is szó lesz.

Mackensen kihallgatáson volt a kormányzó. Budapestről jelentik, hogy Mackensen vezértáborát tegnap délben félegykor kihallgatáson jelent meg Horty Miklós kormányzó, aki utána villásreggelin látta meg a légül. Mackensen ma Székesfehérvárra utazik.

Bánsági származású budapesti író darabja. Budapestről jelentik, hogy a román Színházban tegnap mutatták be a városunkból származó Lengyel Ernő dr. Császárparádé című történelmi színdarabát. A darab III. Napoleon francia császár és az összesen huszonegy esztendő fel. III. Napoleont Ödön Árpád, Eugén és a császárparádé című történelmi színdarab találatos és a kritika sikert jósol neki. Lengyel Ernő kiváló ujságíró, aki husz év előtt került városunkból Budapestre. Fia néhai Löwy Mór volt itteni főrabbinak. Annak idején a lapokban is dolgozott.

Eső és zivatar várható. Tegnap reggel újságban a hőmérő tizenegy fok melegeg volt, amely a déli órákig huszonhat fokra szökkent föl. Délután beborult és eső eső. A hőmérséklet már csak tizenhét volt. Az ország számos részéről eső eső. Erdély egyes részein a sok eső a mezőgazdaságban nehézségeket okoz. A meteorológiai intézet jelentése szerint élénk szél mellett eső és sok helyen zivatar várható, a hőmérséklet, amely nyugaton jelezte már, kelet felé terjed.

Holttest egy hajón. Sulinából jelentik, hogy az Ardeal hajó raktárának felett a matrózok egy ismeretlen férfi holttestét találták. A kapitány jelentést a kikötői hatóságnak, amely a nyomozást megindította.

A Concordia temetkezési egyesület ügye előtt. Megirtuk, hogy a Concordia temetkezési segélyegylet régi vezetőségét megtámadta annak a közgyűlésnek a határozatát, amelyen az új vezetőséget választották meg. Az ügy tárgyalásán a régi vezetőség képviselőjében megjelent ügyvéd vitatta, hogy a közgyűlés határozatai nem érvényesek, mert a közgyűlés összehívásánál nem jártak el a törvény előírásai szerint. Ezzel szemben a Concordia ügyvezető igazgató kifogást jelentett be és azzal érvelt, hogy a régi vezetőségnek, Babeti Trianának az élen nem volt joga a közgyűlést felhívni. A bíróság a törvényszékkel megtámadni. A bíróság az ügyben a helybeli törvényszéknek a határozatát, amely szerint megítélte a bizonyítást. Az ügy érdemleges tárgyalására új határnapot tűznek ki.

Hétszáz jéghegyet robbantottak fel két hét alatt az Atlanti óceán vizein

Az amerikai tengerészeti hivatal jelentése szerint májusban eddig hétszáz jéghegyet pusztítottak el. A jéghegyek áprilisban és májusban indulnak el az északi sarkon és az Atlanti óceán északi részében állandóan veszélyeztetik a hajókat. Egy ilyen jéghegy súlyosztotta el annak idején a Titanic luxusgőzöst, amikor közel ezer ember vesztette el életét. A jéghegyek elleni küzdelem eddig

— Az önkéntes mentők új sorsjátékot rendeznek. A helybeli mentőtársulat már legközelebb új sorsjátékot rendez. Ertesülünk szerint az állami osztálysorsjáték igazgatósága, amelynek hatáskörébe a sorsjátékok rendezéséhez szükséges engedély megadása tartozik, máris engedélyezte, hogy a mentők anyagi helyzetük megjavítása érdekében újabb sorsjátékot rendezzenek. Az újabb mentősorsjátéknak a nyerevényei különböző értékes tárgyak lesznek. Az állami osztálysorsjáték igazgatósága ugyanis készpénzsorsjátékot ezentul nem engedélyez. Az új mentősorsjátéknak három értékes főnyereménye lesz, de ezenkívül kilencvenhét más tárgyat is kisorsolnak. A sorsjegyek ára husz lei lesz.

— Sztrájkoló matrózok. Párisi jelentés szerint a Normandie, Lafayette és Champain francia hajók matrózai sztrájkba léptek. A tengerészeti minisztérium vizsgálóbiztost küldött ki a sztrájk okának megállapítására és a békéltető tárgyalások vezetésére.

— Emlékhangverseny. Városunk zenészeinek és újságíróinak kezdeményezésére május 26-án, vasárnap délelőtt 11 órakor nagy hangverseny lesz a tragikusan elhunyt Urdetianu Radu emlékeztetére. Előadásra kerül Mozart G-moll szimfóniája. Beethoven Eroica szimfóniájának gyászindulója és az Esperanza énekkar Surlasi tanár vezényletével dalokat ad elő. A helyi árapok husztól nyolcvan leig, páholy 400 lei. A zenekari próbák ma este 9 órakor kezdődnek a városi zeneiskola termében Gorianz tanár vezényletével, ezért a zenekarátok felkértek ezuton is, hogy a próbákban megjelenjenek.

— A Rózsabartók szövetsége értesíti tagjait, hogy a május 5-ről elhalasztott közgyűlést május 26-án délelőtt tizenegy órakor a városháza kis tanácstermében tartják meg, a megjelent tagok számára való tekintet nélkül. A tárgysorozaton az elmúlt év működéséről beszámoló jelentés, a pénzügyi jelentés, az új költségvetés, az alapszabályok módosítása és esetleges indítványok szerepelnek.

— Varrótűt nyelt egy szabósegéd. Különös baleset történt az első kerületi Lonovici-utca 3 szám alatti szabóműhelyben. Perlmozer Gyula huszonhárom éves szabósegéd munkaközben egy tűt vett a fogai közé. A következő pillanatban a fiatalember már megfeledkezett róla, hogy varrótűt tart a szájában és így történet, hogy a tűt lenyelte. A balesetről értesítették a mentőket, akik a fiatalembert kórházba szállították.

A VAKBÉLOPERÁCIÓ ATYJA MEGHALT. Kanadában nyolcvanhét esztendőskorában meghalt Grownes Abraham ismert sebész, a vakbélműtét apja. Az első vakbélműtétet 1837-ben hajtotta végre egy farmeren és pedig megfelelő műszer hiányában beretvával.

igen kezdetleges volt. Most azonban a jéghegyek uszási tájain cirkálók járnak, amelyek mindegyikén három bombavető repülőgép van. A repülőgépek a jéghegy fölé szállnak és termit bombákat dobnak le arra. A termit bombák sajátossága, hogy mélyen befuródnak a jéghegybe és percek alatt a legnagyobb jéghegyet is megsemmisítik.

NEMZETKÖZI TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI KONGRESSZUS. Budapestén a Társadalombiztosító Intézet palotájában tegnap kezdődött meg a nemzetközi társadalombiztosítási kongresszus. A tanácskozáson a magyarokon kívül résztvesznek Ausztria, Románia, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Németország, Olaszország, Spanyolország és Lengyelország kiküldöttei. A kongresszust magyar, német és francia nyelven Kozma Miklós belügyminiszter nyitotta meg.

— Kettős ünnep folyt le Thomas Ede cukrász- és csokoládégyáros családjában. Fia, ifjabb Thomas Ede a negyedik kerületi római katolikus templomban nőül vette Elmér Erzsébetet. Az esketési szertartást Metzger Márton dr. prépostplébános végezte Wetzler György hittanár segédletével. Ugyanezen a napon ünnepelték meg Thomas Ede és felesége, született Gaub Valéria, házasságuk harminchetedik évfordulóját.

— Hatalmas rádióállomás az Óceán közepén. Az amerikai kormány elhatározta, hogy a Hawai szigetecsoport úgynevezett Robinson szigetén óriási rádióállomást létesít a Csendes óceáni hajózási irányítására. Az állomásnak nagy tornya lesz és gépei ezer kilowattos erővel fognak működni. Ezenkívül a szigeten nagy világító tornyot is építenek.

— Magyar-csehszlovák gazdasági megegyezés. Budapestről jelentik, hogy a magyar-csehszlovák gazdasági tárgyalások, amelyek május negyedikén kezdődtek, eddig az árucserére vonatkozóan kedvező eredménnyel jártak. A csehszlovák bizottság tegnap Prágába utazott, ahonnan azonban a tárgyalások folytatására a jövő héten visszatér.

— Román repülők sikeres útja. A légügyi minisztériumhoz értesítés érkezett, hogy az Afrikát átrepülő három román repülőgép Khartumba érkezett. A román repülők eddig baj nélkül tették meg az utat.

KÖZMUNKAHIVATAL ALAKULT AMERIKÁBAN. Washingtonban tegnap alakult meg az állami közmunkahivatal, amelynek feladata Roosevelt elnök közmunkügyi programját megvalósítani. A közmunkahivatal használja fel azt a 4485 millió dollárt, amelyet a parlament a munkanélküliség leküzdésére megszavazott. A munkásvezérek a munkanélküliséget sztrájkra szóltították föl a közmunkahivatallal szemben. A kormány elhatározta, hogy az ilyen sztrájkolókat mindenkorra kizárja a közmunkából. A közmunkahivatal vezetője Harald Ickes volt csikágói ügyvéd, aki pályáját valamilyen mint munkás kezdte és hozzáférhetlenség hírében áll.

Május 27-től kezdve a **Capitolban**

A szezon legszenzációsabb filmje:

ÁMOK

Stefan Zweig világhírű regénye filmen, izgató és lebilincselő cselekménnyel.

A főszerepekben: **MARCELLE CHANTAL**
JEAN YONNEL
INKIJINOFF

Rendezte: FEDOR OZEP

ATALAKITJÁK AZ ANGOL KORMÁNYT. Londoni jelentés szerint rövidesen sor kerül az angol kormány átalakítására. A külügyminisztérium vezetését Macdonald veszi át, Simon pedig belügyminiszter lesz.

— Családi viszály miatt öngyilkos lett. Az elmúlt éjszaka negyedik kerületi Müller Guttenbrunn-utca 27 számú lakásában felakasztotta magát Olár János harminchat éves fuvaros és mire reggel rátaláltak, már halott volt. Tettét családi viszály miatt követte el. Holttestét a negyedik kerületi temető halottasházába szállították.

— Anyakönyvi hírek. Meghaltak: özvegy Leichnam Magdolna, született Schiesle 76 éves, Oprian Paula, született Pasui 53 éves, Molnár József 70 éves és Euzdugan Georgehe 39 éves korában.

ALÁÍRTAK A JUGOSZLAV KONKORDÁTUMOT. Római jelentés szerint tegnap a Vatikánban aláírták a pápai állam és Jugoszlávia közötti konkordátumot.

Bottal agyonütötték régi haragosukat

Véres összetűzés játszódott le az elmúlt év szeptember 27-én a Severin-megyeyi Salha község határában. Taran Vasile huszonnégy éves kertészlegény és barátja, Cosariu Jon huszonhat éves cipész, a község közelében levő vasuti átjárónál találkoztak Neagoie Dumitru gazdával és a feleségével, akikkel régóta haragos viszonyban éltek. Taran Vasile és a barátja szóváltásba keveredtek a házaspárral és ennek hevében botokkal támadtak Neagoie Dumitru-ra. A két fiatalember többször fejbessújtotta a gazdát, aki összeesett és néhány perc múlva meghalt. Feleségének, akit szintén megütöttek, sikerült elmenekülni. A caransebesi törvényszék emberölés miatt egyenként négy-évi fegyházra ítélte a fiatalembereket. Felelősségét folytán az ügy a helybeli ítélőtábla elé került, amely Taran Vasile és Cosariu Jon büntetését nyolc-nyolc évi fegyházra emelte fel. A két vádlott semmisségi panaszt jelentett be.

Kertmegnyitás május 19-én a Sörgyárban

d. e. 1/2 11 órakor a gyárvárosi LIEDERTAFEL zenekara szórakoztatja a közönséget. Minden este az ismert és hírneves Vitéz Berci cluji cigányprimás és jazz-zenekara muzsikál.

Olesó italok és ételek, valamint figyelmes kiszolgálásról gondoskodik — és a n. é. közönség szives pártfogását kéri.

Czank József
v e n d é g l ő s

— Az irgalmasrend új romániai tartományfőnöke. Az irgalmasrend vezetésében változás állott be. Kl in o v s z k y László, a rend eddigi romániai tartományfőnöke, valamint a helybeli rendház priorja, súlyos betegségére való tekintettel, mindkét állásáról lemondott. A rend római generálisa romániai tartományfőnöké Pá t e r G o n d a Béla Fausztin oradeai házfőnököt nevezte ki. A helybeli rendház priorja B o k o r Kázmér rendi gyógyszerésztag lett. Bokor Kázmér öt esztendő óta vezeti az irgalmasok helybeli gyógyszerésztagját. Melegszívű emberbarát, aki mindig készséggel segít a szenvedőkön és szegényeken. Az itteni irgalmasrend noviciátus mesterévé a rend generálisa K o l i n e k Béla oradeai rendtagot nevezte ki.

— Telekbírák áthelyezése. Több mint egy esztendő előtt a város ideiglenes bizottsága T r a n d a f i r Virgil negyedik kerületi telekbírót a központi városházára a gazdasági ügyosztályhoz helyezte át, a negyedik kerületi telekbíróság élére pedig B a n e u Szvetozár első kerületi telekbírót került. A város ideiglenes bizottsága most úgy határozott, hogy Trandafir Virgil újból visszakerül a negyedik kerületi telekbíróság élére, Baneu Szvetozár pedig ismét az első kerületi telekbíróság vezetését veszi át.

— Katonai iratok átvetetők. A helybeli hadkiegészítő parancsnokság felszólítja mindazokat, akik az utlevélhez szükséges katonai irat kérvényezésével kapcsolatban katonai okmányokat nem vetették ki, hogy ezek átvétele végett sürgősen jelenjenek meg a hadkiegészítő parancsnokságon.

— Kommunista szervezkedés gyanuja miatt. A helybeli állambiztonsági hivatal közölte mintegy két hét előtt letartóztatták L ö b l Márton huszonöt éves bádógost és F r a n k Béla pincért, akik a piarista gimnázium előtt beszélgettek. Azzal vádolták őket, hogy kommunista szervezkedést beszéltek meg. Frank Béla a letartóztatás elleni tiltakozásként éhségsztrájkot kezdett. Tizenkét nap után átkísérték a fiatalbembereket a hadbíróshoz. A katonai ügyészség bizonyítékok hiányában megszüntette ellenük az eljárást és mindkettőt szabadlábra helyezte.

Megdrágították a petroleumtermékeket. A kereskedelmi és ipariügyi miniszterium arról értesült, hogy a Distributia, a petroleum szétosztásával megbízott vállalat a petroleumtermékek árát indokolatlanul felemelte. Manolescu-Strunga miniszter nyomában közölte a vállalat igazgatóságával, hogy térjen vissza az eredeti árakhoz, mert ellenkező esetben kénytelen lesz az árdrágításra vonatkozó új törvényt alkalmazni és ezzel egyidejűleg a maximális árakat is megállapítja majd.

— A nyugdíjasok figyelmébe. A Bánáti Nyugdíjasok Egyesülete hírdeték és hó 12-re hirdetett közgyűlése — minthogy a tagok az első közgyűlésen nem jelentek meg határozatképes számban — e hó 19-én, délután 4 órakor a Forgács-féle teremben megy végbe a jelenlevők számára való tekintet nélkül. Ezen alkalommal kiosztásra kerülnek a régi nyugdíjkiadványok is, amelyeket az adókon kérvényekhez csatoltak.

— A megbokrosodott lovak köze esett. Halálos kimeneteli szerencsétlenség érte Svetcu Nicolae, a Severin-megyei Cornereva községből való gazdát. Svetcu ittasan indult el hazafelé a caransebesi vásárról. Közvetlenül faluja előtt lovak megbokrosodtak és meg rántották a gyeplőt, mire a gazda a lovak közé esett és a szekér kerekei át gázoltak rajta. Mire a lovak a ház előtt megálltak, a gazda, akit a lovak tovább vontak, már halott volt.

— A kisebbségi kérdés tudományos feldolgozása. Pozsonyban a Masaryk Akadémián Szerényi Ferdinánd dr. nagyszámú közönség jelenlétében előadást tartott a kisebbségi politika tudományos alapjairól. Kifejtette, hogy a kisebbségi kérdés tudományos feldolgozása igen fontos és azért szükségesnek mutatkozik erre a célra szélesebb körű egyesület létesítése. A jelen voltak elhatározták, hogy megkezdik az előmunkálatokat a Magyar Kisebbségi Társaság megalakítása érdekében és ebből a célból bizottságot küldenek ki.

— A görögországi választások. Athéni jelentés szerint a görögországi parlamenti választásokat június 9-re írták ki. Az új parlament július elsején ül össze.

— Halálos ugrás a robogó vonatról. Tragikus baleset történt a Lugoj—timisoari vasúti vonalon. Le u c u Constantin huszonkét éves bolduri legény, aki katonai szabadságon volt, vissza akart térni ezredéhez. Tévedésből azonban a timisoari vonatra szállt fel és ezt csak akkor vette észre, amikor a vonat már a nyílt pályán robogott. A katona attól félt, hogyha elkésik a jelentkezéssel, akkor ezredénél megbüntetik és ezért leugrott a robogó vonatról. A katona ugrása azonban nem sikerült, mert fejét bezuza a pályatest kövein és kórházba szállítása közben meghalt. A szerencsétlenség ügyében megindították a vizsgálatot.

Órizzesse ellen vérnyomását!

Az erbtalmak idejét el!

Doktor Emil Faivre, a poitiers-i egyetemi belgyógyászati klinika professzora a következőket írja: „Az arterio-sklerosis kezelésének fő feltétele az, hogy megakadályozzuk az érsérülések képződését és kifejlődését”.

A sklerosist megelőző időszakban a húgysav a magas vérnyomás egyedüli okozója. Szükséges tehát, hogy mindenekelőtt a húgysavretentio ellen küzdjünk, amit a leghatásosabban úgy érünk el, ha Urodonált használunk.

Legelőt professzor, az algériai tudományos főiskola volt tanára a következőket írja: „Az URODONAL telintében végzett több éves tanulmány teljesen meggyőzőt bennünket arról, hogy ezen páratlan gyógyszernek állandó és biztos hatása van; szervezetünkre nem veszélyes és sohasem ellenjavasolt. Az URODONAL-lal kapcsolatosan végzett számtalan kémiai, fiziologiái és klinikai kísérlet alapján bátran állíthatjuk, hogy a franciák gyógyszerian ezen egyik legkiválóbb gyógyszere minden bizalmunkra érdemes!”.

Több mint 100.000 orvos írja elő ezen gyógyszert, mert egy olyan gyógyszernek bizonyult, ami az arthritisben, szenvedőknek ezért gyógyította meg s mely tény ezt egyének igazolja.

URODONAL

meggátolja az arterio-sklerosis kifejlődését.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

BEJEGYZETT CIKK. CHATELAIN GYÁRTMÁNY

Sport

Villanyfény mellett a Ripensia alapon elintézte a FC Wien együttest

Az elmúlt éjszaka újabb mérkőzés volt a fővárosban. A villanyfényvel megvilágított pályán a Ripensia csapata találkozott az FC Wien együttesével. A Ripensia Kotormány és Hoksári helyén kölcsönként játékosokkal szerepelt, de így is szép játékokat mutatott és 5:2 (2:1) arányban győzte le a bécsi csapatot. Kitűnő játékot mutatott a bécsi együttes is, amely kombinációs húzáisaival feleltette az Unirea-Tricolortól

elszenvedett vereségét. A vezető gólt a bécsiek érték el, amelyet Bindea egyetlen, sőt Ciolac révén a Ripensia jutott vezetéshöz. A második féldélben ismét Ciolac rugott gólt, majd az FC Wien szépített az eredményen. A játék utolsó tíz percében Beje és Dobay góljai állították be a végeredményt. A kölcsönként Wetzter II. (CFR) és Radulescu (Sp. Studentesc) jól szerepeltek.

Nemzeti bajnoki mérkőzést játszik vasárnap délután a Ripensia az Electrica-pályán a fővárosi Unirea-Tricolor csapatával

Vasárnap nehéz küzdelmet vív az első ligában szereplő két helybeli csapat: a Ripensia és a lila-fehérek együttese. A Ripensia délután öt órai kezdettel az Electrica-pályán a fővárosi Unirea-Tricolor csapatát látja vendégül. A fővárosi csak az FC Wien ellen mutatta meg, hogy fejlődésben van és formája felfelé ível. A Ripensia viszont nem tudta hibeit teljes mértékben kielégíteni az utóbbi időben, de remélhetőleg vasárnap nem lesz gyenge pont a csapatban és a régi technikával, lendülettel fog

küzdeni a bajnoki cím megszerzéséért. Nagy feladat előtt állanak a lila-fehérek is, akik a fővárosban játszanak nemzeti bajnoki mérkőzést. Ellenfelük a nemzeti bajnok Venus lesz. Ezen a mérkőzésen dől el a Chinezul negyedik helye. Amennyiben a csatársor gólképes lesz, úgy a lila-fehérek megnyerhetik a fontos mérkőzést. A lila-fehér tábor reménykedve várja a csapat bravuros győzelmét, amely helyreállítaná a csapat tekintélyét és önbizalmát.

Revánsmérkőzés

Az oradeai CAO és a cluj-i Universitatea megegyeztek abban, hogy május 21-én revánsmérkőzést játszanak a fővárosban. A mérkőzés díjával ezüst serleget ajánlottak fel és azt a győztesnek Nicolae királyi herceg fogja átadni.

A román válogatott

Moszkvában is játszik

A román futballszövetség tárgyalásokat kezdett az orosz szövetséggel egy moszkvai mérkőzés érdekében. A román szövetség ajánlata szerint a román válogatott csapat a Stockholmban

lejátszandó svéd—román mérkőzés után hajlandó Moszkvában is szerepelni az orosz válogatott futbalcsapat ellen.

A legjobb üzet

Londoni jelentés szerint az egyik ottani menedzser megkezdte a Max Baer—Schmeling ökölvívó mérkőzés előkészítését. A nagy mérkőzést augusztus 17-re tervezik és színhelye a wembley-i óriási stadion lesz. Az angol menedzser az amerikai boxoló részére 300.000 dollár tiszteletdíjat biztosított.

— Tilos az ezüstöt Olaszországból kivinni. Az olasz kormány rendeletet adott ki, amely megtiltja az ezüstnek az országból való kivitelét. A rendelet szerint semmiféle ezüst tárgyat nem lehet Olaszországból kivinni és ezüst pénzben a földre utazók legfeljebb ötven lírávalhetnek magukkal.

Timisoarára, Bánságra Erdélyre vonatkozó régebbi könyveket, térképeket képeket vásárolunk.

Részletes jegyzékét árakkal „Emt” jelűre a kiadóba kérünk.

Színház

Az indokolatlan túlköltségek okozta a bánsági román színház csúfos bukását

Megirtuk, hogy a város és a megye által Nicolau Avram, illetve C in s Mariora színházi számadásainak megvizsgálására kiküldött bizottság megalapította, hogy a város és a megye négyévesfél millió lei összegben adott szubvenciót a színház céljaira fordították. A város ideiglenes bizottsága ezt a döntést tudomásul vette és most foglalkozott azzal a város ideiglenes bizottság is. A város vezetősége megállapította, hogy Nicolau bánsági román színház túlméretezett arányokban indult meg, túlságosan sokat költött díszletekre és kosztümökre, ezenkívül a társulat egy tagjainak a szokottnál nagyobb fizetéseket adott. Ilyen körülmények között a számadások nem állottak arányban a bevételkel és ez okozta a színház bukását. A város ideiglenes bizottsága a vizsgálóbizottság jelentését szintén tudomásul vette, azonban tekintettel arra, hogy C in s Mariora igazgatója a szubvenció alapvetően meghatározott számú előadás nem játszotta le, felhívja, hogy az elmaradt mintegy száz előadást a jövő szeptemberben játssza le természetesen ön anyagi támogatás nélkül.

Közgazdaság

Junius elején kezdik meg az illetékes bizottságok adókövetések ellen bejelentett felebbezések tárgyalását

Pénzügyminiszter elrendelte, hogy az adófelebbezési bizottságok június 3-án kezdik meg működésüket. Ezen naptól megkezdik az adókövetés ellen bejelentett felebbezések tárgyalását. A bizottságok elnöke a törvényfőnöke lesz és a miniszterium indította, hogy úgy a kincstár, mint az adófelügyelők képviselőit és ezek helyetteseit idejében kinevezzék. A kereskedelmi és iparkamara megjelölt képviselőket a felebbezési bizottságok által benyújtott felebbezések tárgyalásánál az adófelügyelők képviselői a kereskedelmi és iparkamara megjelölt képviselői vesznek részt. A felebbezési bizottságok azonban akkor is jogerősen letár-

gyalhatják az ügyüket, ha a tárgyaláson az adófelügyelők képviselője nem jelenik meg. Az ügyek gyors tárgyalása érdekében a szükség szerint két, esetleg három bizottságot is felállítanak, amelyek június végéig az összes felebbezéseket elintézik. Az államkincstár a felebbezési bizottságban a pénzügyigazgató személyesen képviseli, míg az állam érdekében pénzügyi főtisztviselők vesznek részt az üléseken. Az adófelebbezési tárgyalásokon idén nem vesznek állandóan részt a könyvszakértők, hanem esetről-esetre fogják őket a bizottság ülésén való részvételre felkérni.

Eltelt évben nem tapasztalt hatalmas kárt okozott a májusi fagy a Bánság legtöbb helyén

Közgazdasági szakértők megállapították, hogy a májusi fagy a Bánságban nem okozott olyan hatalmas károkat, amilyeneket például 1866 óta nem volt példa. A buza a legtöbb helyen ugyan megmenni látszik, sok helyen azonban a buza fagykár miatt a termés csak a fele és negyven százalék között mozog. Sok helyen a buza fagykár miatt a termés csak a fele és negyven százalék között mozog. Sok helyen a buza fagykár miatt a termés csak a fele és negyven százalék között mozog.

sze nemcsak elfagyott, hanem éppen a fagy tette lehetővé a gyökérféreg elszaporodását is. A szőlő a legtöbb helyen teljesen tönkrement és a csapást növeli az a körülmény, hogy éppen a legnehezebb szőlőfajták szenvedtek a legtöbbet. A gyümölcs közül a legnagyobb pusztítást a fagykár a cseresznyében és a kajszinbarackban okozta. Lesújtó a helyzet a kerti veteményeknél. Etekintetben azonban új vetéssel még némi eredményre lehet kilátás.

A májusi rend a postatakarék betétei körül. A postatakarékpenztár a betétek körül új rendszert honosított meg. Eddig az volt a szokás, hogy a betéteket a kivétel nélkül két héttel kellett felmondani és

azután is csak hetenkint kétezer lelt lehetett kivenni. Ezt a nehézkes rendszert most a betétesek panaszára megszüntették és úgy határoztak, hogy a felmondási idő lejártá után naponta kétezer lelt vehető fel.

A bánsági Lady Hamilton

A Déli Hírlap eredeti regénye
Írta: KUBÁN ENDRE

93

Ezen a napon még egyszer sorra ma-
hoz kérette az egyes igazgatókat és
igazgatókat, hogy különböző ügyeket
beszéljen velük és utasításokat ad-

re, ami csak napok múlva esedékes, mert
előbb más ügyosztályoktól kell hozzá
anyagot szerezni.

Kolontay meglepődéssel hallgatta az
igazgató szavait.

— Hát annak igazán örülök, hogy a
fiatalomban ilyen pompásan bevált, —
mondotta, — szükségünk is van ilyen
kitűnő munkaerőkre. Csak figyeljéd te-
hát azt a fiút. Nagyon jó, hogy önállóan
dolgozik, mert jó, ha a magasabb állás-
ban levő tisztviselő nem érzi nagyon a
leköttöttséget, amely munkateljesítme-
nyét megbénítja. A fő az, hogy a cég
érdekeit szolgálja és a cég intencióival
ne jöjjön ellentétbe. Ettől eltekintve jó,
ha nem érzi, mintha szárnyai meg vol-
nának nyírva, mert ez esetleg az am-
bicióját is megnyírhatná.

A vezérigazgató még egyről-másról
beszélgetett Kerstenbaum igazgatóval,
azután elbucszott tőle.

Még aznap este elutazott külföldre.

A vezérigazgató elutazásáról külön-
ben már néhány nap óta Kondoros is tu-
dott, mert hiszen ezzel kapcsolatosan
különböző ügyeket kellett neki is elin-
téznie. Többek között a kezén mentek
keresztül azok a levelek is, amelyekben
a svájci és svédországi cégeket értesítet-
te Kolontaynak oda való érkezéséről.

Kondoros István részére ismét meg-

kezdődött a munka korszaka.

Lázasan vetette bele magát a munká-
ba, mintha mind ki akarná pótolni azt a
sok tétlenséget és kényszerű semmitte-
vést, amelyre két esztendő alatt a sors-
tól el volt ítélve.

Minden idejét a munkának szentelte.
Társadalmi életét egyelőre nem élt.

Először szilárdan akarta megalapozni
a pozícióját az intézetnél, még mielőtt
másra gondolt volna. Azután pedig ta-
karékoskodva akart élni, hogy újból ki-
ruházódhassék. Banktisztviselőktől az
emberek a külső megjelenésben csint és
eleganciát várnak. Állásának tartozott
azzal, hogy egy csomó ruhája, cipője,
kalapja és rendes fehérneműje legyen.
A legszükségesebb férfiúhozzerre is szert
kellett tennie idővel. Ehhez pedig mind
pézt kell. Ezért megmaradt egyelőre
szerény külvárosi lakásában és étkezni
is egészen olcsó helyre járt.

Arra is gondolt, hogy Medvezki Fló-
rának is visszaadja azt a pénzt, amelyet
tőle kapott. Elpirult, ha erre gondolt.
Amikor akkor éjszaka a parkban meg-
akadályozta az asszony kifosztását, az
hálából pénzt kínált neki. Megbántva
utasította vissza és nagy unszólásra
csak akkor vette át a bankjegyeket,
amikor Medvezki Flóra megígérte neki,
hogy majd állást szerez neki és akkor a
keresetéből visszaadhatja. Csak azért
tartotta meg azt a pénzt, hogy másnap
illendően megjelenhessék a nő villájá-
ban, ahová meghívta és ugyancsak meg-
felelően mutatkozzék be ott, ahová majd
állásba ajánlani fogják.

Ezt a pénzt minden körülmények
között vissza kell adnia. Nem fogadhat

A kereskedelmi kamara új ideiglenes
bizottsága. Híradással voltak már,
hogy megegyezés jött létre a helybeli
kereskedelmi és iparkamara ügyében.
A megegyezés alapján a helybeli liberá-
lis pártszervezet értesítést kapott a fő-
városból, hogy Manolescu-Strunga ke-
reskedelmi és iparügyi miniszter végle-
gesen döntött az ügyben és feloszlatta a
kamara jelenlegi ideiglenes bizottságát,
amelyet nyomban újból ki is nevezett.
Az ideiglenes bizottságban csupán any-
nyi volt a személyi változás, hogy
Scheer József helyére a miniszter meg-
erősítette Imbroane Avram dr. tagsá-
gát. Az új ideiglenes bizottság már a
legközelebbi napokban összeül és meg-
választja elnökét, akinek személyére vo-
natkozálag különböző kombinációk van-
nak forgalomban.

Május végéig kell a lakókat bejelen-
teni. A pénzügyminiszterium — mint is-
meretes — május végéig meghosszabbi-
totta a háztulajdonosok, szállodatulajdo-
nosok és főbérletkötők által benyújtandó és
bérletkötőkre, illetve albérletkötőkre vonatkozó
vallomások határidejét. A deklarációkat
ezen időpontig az illetékes adóhivatalok-
nál kell benyújtani.

Iparosok országos kongresszusa. Va-
sárnap és hétfőn a fővárosban az ipar-
osok országos kongresszusát tartanak. Vá-
rosunkból a kongresszuson Olariu Pé-
ter ipartestületi elnök, Gajo András tit-
kár és Oprea Vazul vesznek részt.

FELFÜGGESZTETÉK AZ ÁLLAS-
HALMOZÁSI TÖRVÉNY ALKALMA-
ZÁSÁT. Az állásalkalmazásra vonatkozó
törvény alkalmazása eddig zavarokat
okozott, amiért is annak további alkalm-
zását a minisztertanács felfüggesz-
tette. Pop Valer igazságügyminiszter
elnökelete alatt tegnap bizottság ült ösz-
sze, amely a törvény szövegének módosít-
ását vitatta meg. A bizottság előter-
jesztése alapján minisztertanácsai jegy-
zőkönyvet készítenek, amely megfelelő
utasításokkal szolgál majd a törvény
végrehajtása és alkalmazása tekinté-
ben.

el semmiképpen ajándékot. És pedig
nem fogadhatja el az ajándékot akkor,
amikor olyan látszata volna, hogy lova-
gias szolgálatért, amelyet mint becsüle-
tes férfi egy nőnek tett, megfizették.

Egyelőre azonban még nem tudta,
hogy mikor lesz együtt ez a pénz. Mind-
azonáltal hivatalba lépésének harmadik
hetében rászánta magát, hogy ellátogas-
son Medvezki Flórához.

— Kötelességem — mondotta önma-
gának, — hogy megköszönjem jóakarát,
amellyel álláshoz segített.

Hétköznap azonban a déli látogatási
idő óráiban nem volt alkalma tervét vég-
rehajtani, mert hiszen két óráig ott dol-
gozott a bankban. A látogatást tehát a
legközelebbi vasárnapra halasztotta.

Vadonat új ruhában, amelyet régi szá-
bójánál csináltatott, aki örvendett, hogy
ez a pontosan fizető megrendelője visz-
zatért hozzá, megállott pontban déli
tizenkét órakor Medvezki Flóra villája
előtt.

Ujját ráillesztette a rácsos kapu jobb-
oldalán a névtábla alatt levő csengő
gombjára és megnyomta azt.

Azután várt egy darabig.

Eltelt vagy öt perc, amikor az épület
mögül egy középkori férfi cammogott
elő. Látszott rajta, hogy olyan min-
denesébe a házban, aki a kertészkedés-
től kezdve a villa körüli ut takarításáig
mindent végez.

— Mi tetszik? — kérdezte az olyan
ember hangsúlyával, aki bosszankodik
azon, hogy valami munkájában megza-
varták.

(Folyt. köv.)

JÖN A MÁSODIK BELFÖLDI KÖL-
CSÖN. A pénzügyminiszterium mellett
működő bizottság tegnap elkészült a má-
sodik belföldi kölcsön kibocsátására vo-
natkozó munkálatokkal és most már
csak a miniszternek kell a kibocsátás
napját meghatározni. A második belföldi
kölcsönrel az állam összes belföldi adós-
ságát rendezni kívánják olyképpen, hogy
a kamatozó kölcsönkötvényeket becsé-
tanak ki.

Munkában a buzaértékesítés kormány-
biztsosa. Fővárosi jelentés szerint T a t a
r e s c u miniszterelnök megerősítette
I r i m e s c u volt légügyi alminisztert a
buzaértékesítési központ elnöki tisztsé-
gében. A volt alminiszter, jóllehet nem
tagja a kormánynak, továbbra is mint a
kormány megbízottja fogja intézni a bu-
zaértékesítési hadjáratot. Irimescu teg-
nap máris tanácskozott a buzaexportő-
rökkel. A tanácskozás után a buzaérté-
kesítés kormánybiztsosa kijelentette,
hogy az aratás után meg fogja tenni a
szükséges intézkedéseket a gabonaspekulá-
ció letörésére.

Közigazgatási rádióóra. Vasárnap este
hét órakor tartják meg a harmadik köz-
igazgatási rádióórát, amelynek keretén-
ben Manolescu Strunga kereskedelmi és
iparügyi miniszter, valamint Iuca és Mi-
tica Constantinescu alminiszterek látják
el a tisztviselőket megfelelő utasítások-
kal.

Barátságos a buza irányzata. A bán-
sági gabonapiacra a buza irányzata ba-
rátságos és megfelelő kereslet mellett
az üzleti forgalom is élénkül, de a ten-
geri irányzata ellanyhult, mert élénk
kínálattal szemben kereslet nincsen. A
piaci árak a következők: bánási buza
76 kilós 410, torontáli buza 78 kilós 420,
tengeri 220, zab 310, tavaszi árpa 350,
takarmányárpa 300, kórpa 250, takar-
mányliszt 270, muharmag 430, tőkrag
450, kismalmi liszt a 30-70-es beosztás-
ból zsákkal együtt 630, nagymalmi liszt
650 lei száz kilónként.

Rádió

Péntek, május 17. Bucuresti. 1: Lemezek. 1.45: Könnyű lemezek. 6: Rádiózenekar. 7.15: Táncczene. 8.20: Balettzene. 9.15: Szimfonikus hangverseny. 11: Hírek. **Budapest.** 7.45: Torna. 11: Hírek. 11.45: Ifjúsági közlemények. 1: Ének zongorakísérettel. 1.30: Hírek. 2.30: Cigánymuzsika. 3.40: Hírek. 5.10: Diákléőra. 5.45: Hírek. 6: Előadás. 6.30: Hanglemezek. 7: Gyorsíró tanfolyam. 7.30: Sportközlemények, gitárjáték. 8.20: Előadás. 8.50: Szalonzenekar. 10: Márkus Emília előadása. 10.35: Hírek, majd zongorajáték. 11.35: Operaházi zenekar. 1: Hírek. **Budapest II.** 7: Hanglemezek. 7.50: Előadás. 8.25: Hegedűjáték. 9: Előadás. 9.40: Cigánymuzsika. 10.50: Hírek. **Bécs.** 1: Lemezek. 2.10: Prszihoda hegedűművész lemezei. 6.20: Dabussy művek zongorán. Este 11.10: Zongoraművész játéka. 12.20: Állástalanok zenekara. **Belgrád.** Este 11.20: Lemezek. **Berlin.** Este 8: Indulók és kerengők. 10: Benda kamarazenekar. **Róma.** 6: Rádiózenekar. 9.50: Zongoranégyes. 10.30: Vigjáték. **Prága.** 4.55: A prágai vonósnégyes játéka. 6: Propaganda hangverseny. 10.30: Hoffmann hegedűművész játéka. **Stuttgart.** Este 10: Rádiózenekar Esselgroth kamaracékesnővel. 11.30: Tarka népzene. Éjfélt után 1: Szórakoztató művek. **Varsó.** 7.45: Jurand énekkar lemezek. 8.35: Mandolin zenekar. 9.15: Beethoven hangverseny. 12: Táncczene.

Szombat, május 18. Bucuresti. 1: Lemezek. 1.45: Könnyű lemezek. 2.40: Könnyű lemezek. 6: Katonazene. 8.20: Keleti zene lemezek. 9: Rádiózenekar énekkarral. 10: Üzenetek. 10.20: Nottara szimfonikus műveiből. 11.45: Vendégloji zene. **Budapest.** 7.45: Torna. 11: Hírek, felolvasás. 11.45: Előadás. 1: Katonazenekar. 1.30: Hírek. 2.30: Balalajka zenekar. 3.40: Hírek. 5.10: Meseóra. 5.45: Hírek. 6: Előadás. 6.30: Zongorajáték. 7: Előadás. 7.25: Cigánymuzsika. 8.15: Vidám-est. 10.10: Hírek. 10.30: A daloló, muzsikáló Bécs. 11.45: Cigánymuzsika. 12.20: Jazz. 1: Hírek. **Budapest II.** 7: Hanglemezek. 7.40: Mezőgazdasági félóra. 8.20: Dalárdák éneke. 9.35: Hírek. 10: Cigánymuzsika. **Bécs.** 3: Wagner lemezek. 5.10: Hangverseny. 6.40: Fuvózenekar. 8.55: Fuvolaművész játéka. 9.35: Szimfonikus hangverseny. 10.30: Daloló, muzsikáló Bécs. 11.35: Jazz. **Belgrád.** Este 8: Lemezek. 11.30: Vendégloji zene. 12: Táncclemezek. **Berlin.** Este 10: Egy századünnepe közvetítése. 11.30: Rádiózenekar. **Milánó.** 6: Táncczene. 9.50: Szimfonikus hangverseny. **Róma.** 6.10: Hangverseny. 9.45: Rádiózenekar hegedűművész és énekesnő közreműködésével. **Strassburg.** Este 8: Uj lemezek. 11.40: Táncczene. **Stuttgart.** 7.30: Hétfégi zenés est. 9.15: Rádiórevü. 11.30: Táncczene. **Varsó.** 7.45: Kiepura lemezek. 8.35: Werner zongoraművész. 11.30: Vidám-est.

Apróhirdetések

Oktatás

Zongoraórákat kezdők részére igen jutányosan vállalok. Cim a kiadóhivatalban. (2645)

Alkalmazás

Regáti szanatóriumban kerestetik egy diplomás szülésznő, aki a műtőben, sterilizálásban és altatásban jártas. Fizetés 1200 lei havonta és 800-1000 leig külön mellékereset. Perfekt román tudás megkívántatik. Jelentkezők forduljanak felvilágosításért a Neptun Fürdő házfelügyelőjéhez. (2849)

Perfekt minden szakácsnő vidékre kerestetik. Cim a kiadóban. (2643)

Állást keres

Bejárónói
állást, esetleg iroda takarítást vállalok. Cim a kiadóban. (2510)

40 éves férfi
magyar, német, román nyelvtudással, 20 évi irodai gyakorlattal, irodai, pénztárnoki, raktárnoki vagy bármilyen hasonló állást keres. Kaucióval rendelkezik. Esetleg üzletben vagy vállalatához betársulna. Cim a kiadóban. (2531)

Fiatal órásegéd
állást keres. Közlebbit Hollschwandner Antal, Resita, Semenicolui-utca 4. szám. (2856)

Gyermek mellé
állást keres komolyabb jobb nő. Cim a kiadóban. (4868)

Csecsemőgondozást
vállal nagy gyakorlattal bíró komoly nő. Cimeket a kiadóba kérek „Gyermekszerető” jellegére. (2644)

Adás-vétel

Sötétkék, mély gyermekkocsi,
14 hónapi használat után, nagyon jó állapotban, olcsón eladó. Bármikor megtekinthető. Timisoara III. Lovas. Str. General Mosoni (Seleus) 7. Löwy-villa. (Sarokház)

Eladó ház
adómentes, új épület a III. kerületben, 3 utcai szoba, 2 konyha, 2 kamara és előszoba. Nagy kert. Cim: III., Str. Ciordas 1. (2846)

Vennék szőnyeget
6 m²-es nagyságban. Lehetőleg zöld színben. Cimeket ár megjelöléssel a kiadóba kérek „Szőnyeg” jellegére. (1644)

Furógépet
ambos és tábori tüzhelyet, jókarban megvételre keresek. Ugyanott egy kárpát rugós stráfkocsi eladó. Reichelt-virágy IV., Skudier-tér 9 szám.

Nagyforgalmu
fodrászüzlet, 80 havi-abonenssel, okok miatt eladó. Cim a kiadóban.

Butor
Modern, elsőrendű, kaukázusi díofal olcsón eladók, ugyanott gyalupadok talosnál, II. ker., Dorobantilor-u. 1 szám.

Használt téglát,
20 ezer darabot vennék készpénzért. ket a kiadóba kérek „Tégla” jellegére.

N. A. G.
Teherautó, 2 tonás
jó állapotban, új gumi-
kal eladó.

Alkalmi vétel
BANAT-MOTOR, Timisoara
Strada Duca 6.

Lakás

2 szobás, hallos,
egészséges, napos lakást keresek augusztus elsőjére, lehetőleg verandával, vagy balkonnal. Cim a kiadóhivatalban. (467)

3 szobás
lakás, a IV. kerület központjában, Mircea Voda-utca 6 szám alatt, kiadó. Ezen kívül Várnay Elemér dr. ügyvédi irodájában, I. ker., Str. Lonovici, Papnevoană bérház, I. em., vagy a háztulajdonosnál. (18)

Családi házban
3 szobás lakás, fürdőszoba és vízvezeték, havi 1500 leiért aug. 1-ére kiadó. IV., Tudor Vladimirescu 40. (28)

4 szobás
modern lakás azonnal kiadó. Papnevoană bérpalota, I., Str. Lonovici 2. (27)

3 szobás lakás
fürdőszobával és mellékhelyiségekkel kiadó június 1-ére. IV., Str. Gh. Baritiu 29. (25)

Szép egyszobás lakás
uj házban, tisztességes házaspárnak elsőre kiadó. III., Piata Crucii 2. (27)

Különléle

100.000 lei tőkével
megbízható társat keresek jó forgalmu vidéki üzletemhez. Cimeket „Jó üzlet” jellegére a kiadóba kérek. (14)

Elasta
nyári ruha
Könyv
Simulékron
Mosha
Sanitaria
Timisoara, Piata Dragalina 15. Tel. 23-9

HIRDESSEN
A
DÉLI HIRLAPBAN

Utlevél nélkül
tíz nap az Adria partján
1450 lei

Az utiköltség Timisoaráról Susakig (Fiume) és vissza a kollektív utlevéllel, vízummal és vasuti jeggyel együtt

Timisoara - Kikiinda és vissza	450 lei
" Zenta "	500 "
" Szabadka "	550 "
" Zombor "	650 "
" Dalja "	950 "
" Zágráb "	1250 "

Szükséges okiratok a kollektív utlevélhez:
Állampolgársági bizonyítvány másolata, 1 drb fénykép és személyazonossági igazolvány, katonaköteles férfiaknak ezenfelül katonai igazolvány.

Indulás: július 3-án
Visszaérkezés: július 17-én

Jelentkezés június 20-ig és felvilágosítás a Déli Hírlap kiadóhivatalában
és a „Hajduk” irodájában a Pinkerton-boy mellett.

Vidéki jelentkező helyek:
Hakoa S. C., Arad, Strada Horia 2. I. em.
Oravita: Weisz Félix
Resita: „Bánát” utazási iroda
Caransebes: Weltmann Jenő
Jimbolia: Barbier János
Sannicolaul-Mare: Friss Jenő

Autóbuszjárat

Timisoara - Buzias - Lugoj és vissza menetrendje

Érvényes május 15-től.

Timisoara - Buzias - Lugoj		Buzias - Lugoj	
Indul	Indul	Indul	Indul
reggel . . . . . 7 óraker	reggel . . . . . 7 óraker	reggel . . . . . 8 óra 15 perckor	reggel . . . . . 8 óra 15 perckor
délután . . . . . 1 óraker	délután . . . . . 1 óraker	délután . . . . . 2 óra 15 perckor	délután . . . . . 2 óra 15 perckor
este . . . . . 7 óra 15 perckor	este . . . . . 7 óra 15 perckor	este . . . . . 8 óra 30 perckor	este . . . . . 8 óra 30 perckor
Lugoj - Buzias - Timisoara		Buzias - Timisoara	
Indul	Indul	Indul	Indul
reggel . . . . . 5 óra 30 perckor	reggel . . . . . 5 óra 30 perckor	reggel . . . . . 6 óra 30 perckor	reggel . . . . . 6 óra 30 perckor
délután . . . . . 1 óraker	délután . . . . . 1 óraker	délután . . . . . 2 óraker	délután . . . . . 2 óraker
délután . . . . . 5 óraker	délután . . . . . 5 óraker	este . . . . . 8 óra 30 perckor	este . . . . . 8 óra 30 perckor

Ünnepnapokon es vasárnap

Timisoara - Buzias . . . . . 7 óra reggel	Buzias - Timisoara . . . . . 9 óra este
Lugoj - Buzias . . . . . 8 óra reggel	Buzias - Lugoj . . . . . 7 óra este

Ajánlatot a „Temesvári zenei körforgogeped